

KAAI
THEATER

ICTUS

Liquid Room VIII: PHRASES

20/01/2018 • 20:30 • Kaaitheater
music • 2h25

LIQUID ROOM VIII: PHRASES

text by Jean-Luc Plouvier & Tom Pauwels

nl/ Het begrip ‘klank’ heeft vandaag veel ruimte ingenomen; van ‘Festivals voor Nieuwe Klanken’ tot colloquia over ‘Klanken van de toekomst’. Het woord ‘muziek’ lijkt alleen nog gebruikt te worden door amateurkoren. Dat ouderwetse begrip was nochtans zo slecht nog niet. Het was een treffende omschrijving voor een mentale en fysieke discipline waarbij het lichaam met een instrument (of de eigen stem), in een ijdele poging tot transcendentie, het vibreren van klank tracht te beheersen. In die optiek is muziek in de eerste plaats een ‘vechtsport’ en pas in de tweede plaats ‘klankkunst’. Muziek bestaat uit impulsen, sprongen, loopjes en patronen die we hier voor het gemak *frases* noemen.

Het lichaam dat muziek fraseert, heeft zowel iets menselijks, dierlijks als machinaals. Om één te worden met een instrument, een machine, gebruiken we een heel gamma aan fysieke en dierlijke kunstgrepen. Daarentegen, om het gezang van vogels of het geblaf van een hond na te bootsen, kunnen we moeilijk zonder techniek. Zo vinden de mens, de machine en het dier elkaar in de muzikale ruimte en worden er nieuwe hybrides gecreëerd die ons wel eens doen denken aan de mens-olifant uit de schilderijen van Hiëronymus Bosch.

De meest bizarre en confronterende klanken zijn trouwens intussen gemeengoed geworden in de doorsnee concertzaal, zeker als een viool of een hobo ze produceert. Dankzij het modernisme vinden we die klanken nobel, net zoals de klank van zand- en windmachines, schelpen en keien, die resoneren met een actuele zin voor ecologie. Andere zaken verwierven nog niet dezelfde status: de pc, computercode, de stroboscoop, de videoclip, de radio, autotune, loops – al die digitale rommel waar liefhebbers van Grote Muziek nog al te vaak op neerkijken. Jonge componisten en klankkunstenaars herdefiniëren wat ‘nobel’ en ‘ordinair’ is en amuseren zich te pletter. En dat is in hun werk ook hoorbaar: muziek heeft een emanciperende taak, namelijk elk voorwerp gelijkwaardig behandelen, op voorwaarde dat je er op een of andere manier je zenuwstelsel op kan aansluiten – op voorwaarde dat je het kunt *fraseren*.

Laat ons weten of ze al dan niet gelijk hebben. Onze e-mailadressen vind je makkelijk terug op onze website: ictus.be. — Oh, ja! — voor we het vergeten: de zaal én de bar blijven open tijdens het concert (dat erg lang zal duren). Neem de krukjes aub niet mee. Veel luisterplezier!

en/ The *Liquid Room* series by the Brussels-based music ensemble Ictus has acquired something of a cult status. Each *Liquid Room* is a mini festival at various locations where music seeks points of convergence with other disciplines. Last season, this resulted in a spectacular edition that was focused on light as a compositional building block.

Liquid Room VIII explores a simple hypothesis: music is not just sound! Since the seventies, the discourse and reflection on music has been dominated by the keyword ‘sound’. This performance focuses on terms like texture, space, vibration, and *deep listening*. Ictus has thus opted for a different keyword: phrase. At the intersection of melody and rhythm, the phrase opens up ways of thinking about things differently: music as a vital development of thought, constructed of impulses and accents, energetic circuits, movements, and agility. In *PHRASES*, Ictus brings together sound poetry, spoken word and modal music.

fr/ Le mot « sound » a pris toute la place : ici, un « Festival des Nouveaux Sons », là-bas un colloque sur les « Sons du Futur ». Le mot « musique » semble désormais réservé aux chorales de province. Il n'était pas si mal, pourtant, le vieux mot ! Il désignait cette discipline mentale et charnelle, ce Combat avec l'Ange, où le corps négocie à la dure avec la vibration sonore. La musique est un art martial avant d'être un art des sons. Elle est faite d'élan, de chutes, de trajets, de circuits : appelons ça des *phrases*.

Le corps qui phrase la musique est tout à la fois humain, animal et machinique. Il faut de la souplesse pour rendre musicale une machine : des ruses très physiques, très animales. A l'inverse, pour imiter le chant des oiseaux ou l'aboiement du chien, il faut s'équiper d'ustensiles et se forger des techniques fort peu naturelles. L'homme, la machine et l'animal s'accouplent dans l'espace musical pour y créer des monstres, comme ces hommes-éléphants à bouche de trompette dans les peintures de Jérôme Bosch.

Par ailleurs : chacun a pu observer que les sons les plus insupportables sont désormais admis dans les salles de concert classiques, pourvu qu'il émanent d'un violon ou d'un hautbois. La modernité a rendu ces sonorités « nobles », au même titre que tout objet évoquant l'écologie profonde : machines à sable ou à vent, galets ou cloches de vaches. Sont restés « vils », par contre : le PC, la ligne de code, le stroboscope, le clip, la radio, l'auto-tune, la boucle — toute cette ordure digitale que les amateurs de Grande Musique regardent de très haut. Mais les jeunes compositeurs reconfigurent aujourd'hui le « noble » et le « vil » en s'amusant beaucoup. Et leur travail suggère ceci : la tâche contemporaine de la musique consiste à traiter tout objet avec la même dignité, pourvu qu'on puisse d'une manière ou d'une autre y connecter son système nerveux — pourvu qu'on puisse le *phraser*.

Vous nous direz s'ils ont raison, ou non. Nos adresses emails sont faciles à trouver sur notre site : ictus.be. — Ah oui ! — dernière chose : la salle et le bar restent ouverts durant tout le concert (qui sera très long). Et n'emportez pas les petits tabourets. Bonne écoute !

PROGRAMME

EVA REITER: *Lichtenberg Figures #1* (chamber fragments), for altered voice, tape and musicians
ROBIN HOFFMANN: *Birkhan Study*, for one grouse bird whistle
SIMON STEEN-ANDERSEN: *Mono*, for autotuned voice and keyboard
ALESSANDRO PERINI: *Study for Two Voices*, for musicians and electronic setup
BERNHARD LANG: *The Cold Trip* (excerpts) for voice, laptop & piano
TOM JOHNSON: *TileWork*, for flute and speaker
PANAYIOTIS KOKORAS: *Mutation*, for clarinet with special reed and electronics
MICHAEL PISARO: *Tombstones*, for singer and ensemble
BURKHARD STANGL: *With you*, for soprano, gamba, e-guitar | *Nights*, for soprano, gamba, e-guitar
JOHN DOWLAND: *Works for voice*, gamba and guitar
ARTHUR LAVANDIER: *My Naked Lady Framed*, for voice and gamba
TOBIAS HUME: *What Greater Grief*, for voice and gamba
STEPHEN GOODALL: *[Untitled]*, for gamba
BERNARD HEIDSICK: *Vaduz*, for voice and recorded voice
FRANCESCO FILIDEI: *And here they do not*, for voice and gamba
HEINZ HOLLIGER: *Lied*, for flute and microphones
JESSE BROEKMAN: *Body of Unseen Beings*, for small percussion instruments
EVA REITER: *Lichtenberg Figures #2*

CAST

TOM DE COCK: percussion, decoy-duck
DIRK DESCHEEMAEKER: clarinet, voice
ANTOINE DELAGOUTTE: sound assistant
THERESA DLOUHY: voice
ALEXANDRE FOSTIER: sound
CASPAR LANGHOFF: light
TOM PAUWELS: guitar, auto-tuned voice
JEAN-LUC PLOUVIER: keyboards, voice
EVA REITER: viola da gamba, voice
MICHAEL SCHMID: flutes
WILFRIED VAN DYCK: production

credits

production Ictus | **co-production & presentation** Kaaithheater | **Liquid Room VIII: PHRASES** is part of the Interfaces Project, supported by the Creative Europe Programme of the European Union | Ictus vzw wordt structureel ondersteund door de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

inter|faces

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

Vlaanderen
verbeelding werkt

brussel

BXL
LA VILLE
DE STAD

Klara

BRUZZ

dS
De
Standaard